

oponent: Ing. arch. Jan Alinče
Na Zavadilce 9a/2577
CZ 160 00 Praha 6
T. +420 728 484 499
E. alince.jan@gmail.com

**České vysoké učení technické v Praze
Fakulta architektury**

15127 – Ústav navrhování I
vedoucí práce: Doc. Ing. arch. Zdeněk Rothbauer
autor: Bc. Iva Věnečková
název: Revitalizace areálu bývalých úřednických budov na
zámeckém návrší v Litomyšli

Praha, 29. ledna 2022

Oponentura diplomové práce Bc. Iva Věnečková

Zadáním diplomové práce Ivy Věnečkové bylo revitalizovat areál bývalých úřednických budov na zámeckém návrší v Litomyšli. Autorce nešlo jen o to nalézt vhodnou formu a architektonické zpracování budov, ale také vytvořit koncept vzájemně se doplňujících a obohacujících funkcí „aktivního dvora“ určeného k cílenému setkávání. Areál byl v historii, a je i v současné době soukromý a tedy veřejnosti primárně nepřístupný. Je však položen na zcela jedinečném a exponovaném místě. O návštěvníky není nouze. Areál má zcela jednoznačně potenciál doplnit různorodý komplex veřejnosti přístupných a hojně navštěvovaných budov, nádvoří, zahrad a parků zámeckého návrší v těžišti historicky cenné a architektonicky velmi vytříbené části města.

Práce je rozdělena na část analytickou a na ni navazující architektonický návrh.

Analytická část je zpracovaná zodpovědně a s detailním porozuměním. Autorka důsledně nashromáždila historicky relevantní informace, mapy, stavebně-historický průzkum hodnotných částí areálu a očividně prohloubila svůj celistvý přehled o místě v jeho širších souvislostech. V rámci analýz si formulovala některé zásady platné pro nový návrh. Správně pojmenovala, že klíčem ke zdařilému a komplexnímu přeřešení areálu jako celku je i jeho správné zařazení do organismu města i pomyslného turistického okruhu. Nutné je nově definovat stupeň otevřenosti okolí a oproti tomu zabezpečit dostatek intimity na rozlehlém dvoře. Nový bude také hlavní vstup pro veřejnost, který na nároží ulic Zámecká a Jiráskova situovaného vis-a-vis zámeckému areálu dnes chybí. Graficky je analytická část zpracovaná přesvědčivě.

Po konzultacích s orgány památkové péče se autorka rozhodla stavby obklopující areál nejen ze severní ale i západní uliční strany hmotově i formálně zachovat a citlivě rekonstruovat. Objekty jasně vymezují vnitřní dvůr a svým příjemným měřítkem a přiměřeností obrazu města nevybízí k zásadním úpravám. Práci s historickou substancí hodnotím kladně, autorka správně protřídila stávající konstrukce a očistila hmoty staveb od nekvalitních dodatečných zásahů. Autorka navrhuje několik průrazů dnešních navazujících hmot, aby zpřístupnila areál v místech logicky navazujících na okolní trasy. Pro mě je však trochu překvapivé situování hlavního vstupu do areálu, který je umístěn v boční Zámecké ulici a je tedy trochu stranou. I když je z hlediska památkové ochrany nárožní přízemní objekt považován za cenný a je doporučeno jej zachovat beze změny, myslím, že by bylo zajímavé prověřit možnost částečného otevření a zpřístupnění přímo z exponovaného nároží směrem do Náměstí Václava Havla. Zejména, pokud by vzniklý nárožní vestibul přímo souvisel s navazujícími galerijními prostory, které by tímto návštěvníkům více zprostředkoval.

Z východní strany uzavírá autorka areál novou hmotou volnočasového centra a jasně tím dává najevo snahu vymezit se proti navazující spojitě ploše zahrad individuálního bydlení předměstského charakteru. Vzniklý dvůr je příjemně členěn jak z hlediska kvalit zpevněných povrchů, tak i prostorově navrženým zahradnickým motivem v rastru osazených stromů doplněných pnoucími se rostlinami chmele. Překvapila mě absence možnosti vnitřní dvůr veřejnosti uzavřít, nevím, jestli je to záměr, myslím ale, že by v této situaci bylo vhodné prostupy do areálu doplnit o brány uzavíratelné například v nočních hodinách.

Formálně Iva Věnečková zpracovala rekonstruované objekty velmi citlivě, použité současné prvky dobře doplňují původní konstrukce. V tomto ohledu mi snad jen připadají nově navržená nečleněná okna západní fasády galerijního prostoru do Zámecké ulice až překvapivě schematická.

Trochu výhrady mám k navrženému geometricky pojatému a trochu hrubě působícímu točitému schodišti nově zpřístupňující vyhlídkovou Červenou věž. Rozumím konceptu, který k takovému řešení autorku vedl. Zejména by mohla být láková myšlenka využití původního okna v kamenné věži na úrovni 3. nadzemního podlaží bez nutnosti zasahovat do historické substance. Nicméně ve výsledku tato idea Červené věži příliš nepomohla. Nejspíš bych se pokusil vstup do věže vizuálně potlačit a umístit v úrovni parteru a soustředit nové schodiště do interieru.

Hmota novostavby je formálně i kvalitou a logikou uspořádání vytříbená, architektonické zpracování hodnotím velmi kladně, koncept prosvětlení objektů ze střech pomocí světlíků se mi zdá přesvědčivý, podvědomně poskytuje jednotící formální myšlenku. Kladně hodnotím také použití nadčasového a hodnotného pláště z pohledového zdiva. Absence jakýchkoli stavebních detailů a absolutní sjednocení v barvě i hustotě textury celého pláště budovy působí atraktivně a sochařsky. Reálné pravděpodobně je.

Výkresy jsou kompletní, graficky přesvědčivé a přehledné, pouze u výkresu konstrukcí určených k demolici bych doporučil odstín žluté barvy. Vizualizace mají vysokou úroveň. Řešení se záměrně omezenou škálou materiálů v zemitých tónech je velmi elegantní.

Diplomovou práci hodnotím celkově známkou **A**.

Ing. arch. Jan Alinče
ČKA 04699